

Brázda

Spisovňa Hospoda
(815 001)

časopis seminaristo

- Povolať k sebe tých, ktorých chceš
- Svätý Otec mladým...
- Activ8
- Svet sa zbláznil!

ROČNÍK XVI, číslo 4
jún 2008

Obsah

3 Pozvanie(úvodník)

Michal Janiga

4 Cesta meča

Marek Ondra

5 Svet sa zbláznil!

Gleb Chesnokov

6 Ježišu dôverujem ti!

Vladimír Fedorek

8 Povolal k sebe tých, ktorých sám chcel... (diakoni)

Matúš Reiner

13 Kongregácia pre východné cirkvi

Vladimír Fedorek

14 Ludia okolo nás - Vdp. Štefan Vasilík

Milan Valušiak, Lukáš Fejerčák, Peter Duffala

15 Nový nuncius na Slovensku

Vladimír Fedorek

16 ActIv8

Martin Taraj

18 Deň otvorených dverí na Spišskej Kapitule

Lukáš Tkáč

20 Byť kňazom?

Marek Ondra

21 Betlehem

Peter Gaži

21 Pripravenosť a spomienka

Patrik Taraj

22 Matrixový svet

Matúš Reiner

23 Svätý Otec mladým...

Martin Pasiar

Brázda

Časopis seminaristov v Spišskej Kapitule.

Vydáva Nadácia Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka,
Spišská Kapitula 12, 053 04 Spišské Podhradie.

E-mail: brazda@kapitula.sk.

Rediguje redakčná rada, ktorú vedie Matúš Reiner.

Redakčná rada: Lukáš Tkáč, Vladimír Fedorek, Martin Majda, Michal Janiga, Ján Dubecký, Martin Pasiar, Martin Taraj

Číslo technicky pripravili: Matúš Reiner, Martin Taraj

Obálka: Ján Dubecký

Ilustračné foto: fotoarchív Rastislava Čellára, Jána Obšitoša, internet, archív Brázdy

Redakcia má právo na úpravu článkov.

Číslo neprešlo odbornou jazykovou úpravou.

Tlač: MTM, Levoča.

Pre vnútornú potrebu.

Prejsť bránou a stúpať hore ku katedrále, bolo ako vstup do sveta mimo čas a priestor. Presvedčení, že Boh každého volá a dotýka sa jedinečným spôsobom, zažívali sme akoby nanovo Božie pozvanie. Pozvanie, ktoré tento krát prišlo v podobe radosť z toho, že som tu, a možno aj v podobe údivu, či otázky: Prečo práve ja? Vtedy sme si snád ani naplno neuvedomovali, že sa skrížil náš a Ježišov pohľad, a tak ako často v živote navonok s priateľmi, začali sme odteraz viesť iný, vnútorný a osobný rozhovor s Ježišom a tak s Ním budovať vzťah, viac ako inokedy. Ak vykročíte na nejakú cestu, zväčša viete aký je jej cieľ. Cieľ, ktorý máme na mysli pri vstupe do seminára sa zdá tak veľmi vzdialený a on je pri tom úplne blízko. Ak sme naplnení túžbou po ňom, túžbou v pokore a dôvere ísť ku kňazstvu, ani taký „nedokonalý“ prostriedok akým je kňazský seminár, nás nikdy neodradí. Práve naopak, dodá nám sily zvládnuť v živote situácie, ktoré nás budú posúvať k tomu najvznešenejšiemu a konečnému cieľu, akým je naša osobná spása i spása nám zverených, i keď to bude s námahou. My sme každý deň postavení pred samého Boha v tichu kaplnky, v návale povinností, vo vzťahu k blížnemu a tak si deň za dňom môžeme stále viac uvedomovať to, čo hovorí sv. Augustín: „Vidím, že ma vidí.“ Sú chvíle kedy táto skutočnosť v nás vyvoláva strach, ale i chvíle kedy nás toto vedomie naplňuje radosťou a vďakou, že Boh sa o nás stará. Vidíme, že On vidí našu snahu, ochotu, lásku, dôveru, ale aj slabosti a pády. Pri tomto mi prichádza na myseľ jedno povzbudenie Jána Pavla II.: „Nestrácajte odvahu a nepoddávajte sa ťažkostiam a námahám. Vždy sa spoliehajte na Pánovu

milosť, ktorá koná zázraky aj cez našu slabosť.“ Základom tohto času v seminári je „byť s Ním“. Buďme s Ním úplne zblízka skrze blížneho, buďme s Ním keď nám najhlbšie prejavuje lásku tým, že sa dáva v Eucharistii pre nás, buďme s Ním neustále v modlitbe, buďme s Ním keď nám pôjde všetko ľahko i vtedy, keď nebudeme poznať odpoveď, a buďme si istí, že On v tom všetkom napokon nájde odpoveď i zmysel. Veď našou silou je Božia láska k nám, hovorí sv. Alojz Gonzaga.

Láska a dôvera sa nesmú vytratiť z tohto spoločenstva, ináč stratíme pevnú pôdu pod nohami a tá sa s nami zosunie a dôjde k nešťastiu. Veľmi pekný obraz o tom nájdeme v jednej knihe o Don Boscovi, v ktorej jedna stať hovorí o jeho sne „o dávnom oratóriu“, v ktorom panovala srdečnosť a dôvera, srdečnosť, ktorá prináša lásku a láska dôveru. Možno v nej čítať aj o obraze oratória, v ktorom chýba láska a tak sa mení na pusté miesto. Bosco túži po tom, aby boli v oratóriu znova všetci jedno srdce a jedna duša, z lásky k Ježišovi. *Bez srdečnosti sa totiž láska neprejavuje a bez tohto prejavu niet dôvery. Kto chce byť milovaný, musí ukázať, že miluje. Kto vie, že je milovaný, miluje. Táto láska ulahčuje napokon všetkým znášať námahy, nudu, nevďačnosť, neprijemnosti, nedostatky ostatných, a vidieť v nich blížneho i samého Krista.*

Nikdy nedovoľme, aby sa z tohto spoločenstva vytratila srdečnosť, dôvera, láska k druhému, Kristus. Áno, stane sa nám, že zabudneme prejavíť lásku, ochotu, dôveru... Všetky takéto situácie sú len prejavom našej slabosti a nedokonalosti. Boh čaká na našu spoluprácu. To má v nás ešte viac prebudiť silu nestrácať odvahu v ťažkostiach, znova hľadať spoločnú cestu, cestu porozumenia a jednoty. Ježiš chce od nás, aby dni formácie boli dňami lásky a dôvery medzi nami navzájom. Dňami vzájomnej ochoty a porozumenia k Ježišovi Kristovi. Dňami srdc otvorených v prostote a v úprimnosti. Dňami lásky a pravej veselosti.

My, diakoni, sme už blízko cieľa, ktorým je kňazstvo, a túžime byť svätí kňazi. Keď sa niečo v tieto dni deje v seminári, uvedomujeme si, že je to posledný krát spolu s vami. Na čas prežitý v seminári nezabudneme, a bude nám aj chýbať. Prosíme o odpustenie, ak sme boli niekedy na pohoršenie a absentovali sme v láske k vám. Prajeme vám všetkým múdrosť Ducha Svätého, aby ste boli svetlom sveta a soľou pre tento svet, ochotné srdce, ktoré bude schopné odpovedať na Božie volanie a plniť vždy jeho vôľu v poslušnosti a pravde, i radostné srdce, ktoré počuje hlas Ženícha. Všetkým vám zo srdca ďakujeme a prosíme o modlitby. V našich modlitbách budete mať aj vy vždy svoje miesto. Nech vás vedie k jednote, dôvere a láske Božia Matka Mária.

Michal Janiga

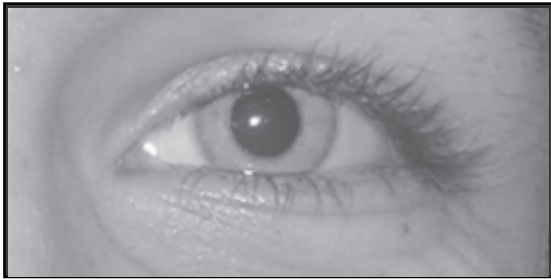

Reflexia

V 16. stor. v Japonsku majster meča Mijamoto Musaši napísal geniálne dielo o taktike a stratégii v japonskom šerm: GO RIN NO ŠÓ (Cesta piatich kruhov). Sám tvrdil, že objavil Cestu, ktorej princípy je možné aplikovať nielen v boji, ale vo všetkých oblastiach života.

„Niektoré školy sa držia názoru, že oči majú byť fixované na dlhý meč nepriateľa. Niektoré školy fixujú oči na ruky, iné na tvár a iné na nohy nepriateľa. Ak fixuješ oči na niektoré z týchto miest, tvoj duch bude zmätený a rovnako aj tvoja stratégia.

Vysvetlím to podrobnejšie. Futbalisti nefixujú oči na loptu, ale dobrou hrou na ihrisku môžu podať dobrý výkon. Ak si niečo navyk-

neš robiť a robíš to potom poriadne, nie si obmedzený na použitie očí. Majstri hudobníci majú partitúru pred nosom, šermiari mávajú mečmi niekoľkými spôsobmi, ale to neznamená, že fixujú oči výhradne na tieto veci, že pohyby mečom prevádzajú nezmyselne a zbytočne. Znamená to, že vidia prirodzene.

V Ceste stratégie, keď si už mnohokrát bojoval, ľahko odhadneš rýchlosť a pozíciu nepriateľovho meča a ak si zvládol Cestu, uvidíš váhu jeho ducha. Fixovať oči v stratégii znamená uprene hľadiť na srdce človeka.

V stratégii vo veľkom je oblasťou, ktorú je potrebné sledovať, sila nepriateľa. „Percepcia“ a „pohľad“ (zrak, videnie), sú dve metódy videnia. Percepcia pozostáva zo silného koncentrovania sa na ducha nepriateľa, zo sledovania stavu na bojisku, z videnie priebehu boja a zmien výhody. To je istá cesta k víťazstvu.

V boji muža proti mužovi nesmieš fixovať oči na detaily. Ak fixuješ oči na detaily a nevšimaš si veci skutočne dôležité, tvoj duch bude popletený a víťazstvo ti unikne.“

A toto platí v láske i vo vojne. I v bežnom

živote. My často fixujeme oči na detaily; na stav bankového konta, na kariéru, na neurobenú skúšku, na citové zranenie z hádky, na nezaplatený účet... To nám však bráni vidieť krásu a veľkosť života v celej jeho hĺbke a veľkosti. Celým svetom pred našimi očami sa stane jediná nešťastná maličkosť, na ktorú fixujeme svoj zrak a pre ktorú sa trápime, a potom nám unikajú veľké príležitosti a zázraky, ktoré nám život pripravil. A krása samotného života.

Nezabúdajme na umenie žiť, na Cestu života. Nezabúdajme, že „život je viac ako jedlo a telo viac ako odev.“ (porov. Lk 12, 23)

Hudobník sa pri hre nemôže sústrediť na jeden tón a pri ňom ostať, ale musí vnímať prúd

tónov, ako prichádzajú a odchádzajú. A to je umenie nielen hudby, či meča...

Marek Ondra

Svet sa ZBLÁZNIL!

Všetko je na našej planéte hore nohami. Úplne všetko!

Vojna sa nazýva mierová akcia. Vojaci mierovými jednotkami. V mene mieru strieľajú, v mene mieru zabíjajú. Aj tanky majú mierové. Mierové bomby. A najviac mierové sú bomby nukleárne. V bitke za mier americké mierové jednotky už niekoľko krajín roztrhali na zdrapy.

Demokracia sa stala predmetom exportu a vládne nad svetom pod heslom: „Kto je proti demokracii, ten je na odstrele!“ V Číne kapitalizmus víťazí pod riadením komunistickej strany a Ukrajina posielala humanitárnu pomoc do Iraku ... pre USA!

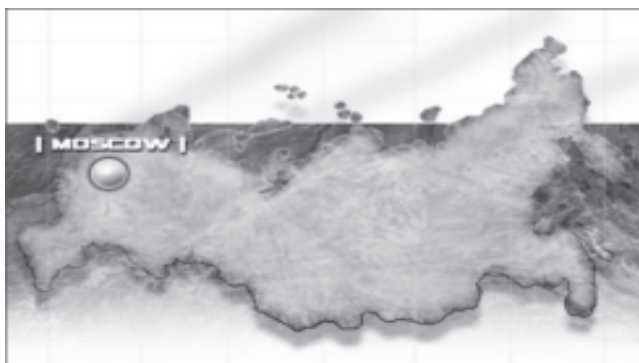
Kandidátmi na Nobelovu cenu sú objavitelia „Vigry.“ Herci z Hollywoodu sa stávajú budhistami. Madonna študuje kabbalu. A to je vlastne skoro to isté, ako keby Bin Ládin začal tancovať v Labuťom jazere.

Káva bez kofeínu. Nealkoholické pivo. Poslanci bez vzdelania. Inteligencia sa stala smotánkou. Chudobní sú „bohatší“ iba ak vďaka drobným, ktoré dostávajú. Básnici podnikajú. Podnikatelia kupujú pre svoje manželky drahé obchody, ale ženy nevedia, čo v nich predávať. Pri veľkonočnom pozdrave „Kristus vstal z mŕtvych!“, počujete odpoveď „Wow!“

Televízne spravodajstvo je servilné voči divákovi, správy už zovšedneli. Ak sa niekde strela alebo niečo niekde horí, ľudia odtiaľ už neutekajú, ale naopak prichádzajú sa zo zvedavosti prizerať. Varovanie pred bombou v reštaurácii už návštevníkov nevystraší. Spokojne zareagujú: „Moment, dopapáme a odídeme!“

Príroda? Aj tá sa zbláznila. Golský prúd už nevie kam by zavial. Vtáci už nelietajú na juh, ale spokojne poletujú na smetiskách. Kocúri mňaukajú svoje milostné ódy pod oknami nie len v marci, ale celý rok. Na cigaretách nájdete varovanie, že fajčenie nie je zdravé. Mole sa živia chemickými prípravkami proti moliam. Sponzormi športových podujatí - pivo! Ženy hrajú futbal, hokej a box. Ony sú lepšie a rýchlejšie tým viac, čím ťažšiu prácu muži vykonávajú. Jing a Jang si vymenili miesta.

Ale najviac sa zdá byť hore nohami Rusko, kde cena ropy rastie, ale národ je na tom stále biednejšie.

Kde sú odborníci na diétu čoraz tučnejší, kozmetičky s vyrážkami a hlavným demokratom je dôstojník KGB! Kde sa politikou zaoberajú bývalí šéfovia vedeckých laboratórií a ekonomikou právnici. Vzniká pocit, že oni krajinu neradia, ale ničia. Len

oni dokázali predať investorom z cudzích krajín vojenské závody. Ale tak, že sa dokonca stali dlžníkmi tých investorov.

Pravoslávna cirkev predáva cigarety a pivo. Robia zmluvy s poisťovňami, aby nepoistovali automobily, ktoré neboli požehnané popom. Pravoslávni biskupi sa bozkávajú s politikmi, oligarchami a bývalými komunistami. Patriarchu chránia viac ako prezidenta. Najčastejšie od veriacich.

Ľudia pochopili, že veľké platy od zamestnávateľa čakať netreba. Veriaci teraz prosia od Pána vysoké percentá v banke a modlia sa za tučné kontá. A popritom sa prežehnávajú mobilnými telefónmi.

Oligarchovia si začali stavať svoje súkromné chrámy. Chcú si zabezpečiť „príjemný“ život i po smrti. V chrámoch majú ozvučenie Dolby. Elitné modlitby. Požehnanie finančných dokladov. Citáty zo Svätého Písma používajú v reklame. Všetci sa začali sponzovať. Po tom, ako podvedli manželky, čosi ukradli u suseda a zaplatili vrahovi za smrť šéfa, pri spovedi vyznávajú: „Pane odpusť mi, že som v nedeľu nechodil do kostola!“

Jediné, čo zostalo v Rusku logickým sú symboly. Najmä medveď - symbol hlavnej politickej strany „Jediné Rusko“. Perfektný symbol! Cez leto medveď ničí úle, vtáctie hniezda a v cirkuse sa vozí na motorke a tancuje. Ale čo je to najdôležitejšie? Že pol roka prespí.

Ale čo tam po Rusku!!! V celom svete zákony logiky nefungujú. Na Zemi sa zvýšila teplota. Čierny kontinent raz za čas príroda zasype snehom. Akoby chcela ukryť tú ľudskú biedu. Ale vypaľuje a zatápa starý kontinent. Zdá sa, že si s našimi problémami inak ani poradiť nedokáže.

Lagiewniki. Krakovská štvrť, v ktorej sa nachádza nenápadný kláštor, kde prežila posledné roky života svätá Faustína Kowalská. Po jej smrti na toto miesto každoročne putujú ľudia z celého sveta. Počas vojny ho navštevoval mladý Karol Wojtyła. Keď pracoval v závode Solway, po práci často chodieval k hrobu vtedy takmer neznámej rehoľnej sestry. V tej dobe ešte netušil, že ju bude raz ako pápež svätorečiť a toto miesto vyhlási za svetové centrum Božieho Milosrdenstva.

Bus k busu a čoskoro sú záchytné parkoviská v krakovskej štvrti Lagiewniki plné ľudí zo všetkých kútov Slovenska, ktorí sa zhromaždili na štvrtú púť rádia Lumen spojenou s požehnaním slovenskej kaplnky Sedembolestnej Panny Márie v suteréne baziliky. Len čo je každý na vlastných, snaží sa lokalizovať miesto, kde žila a zomrela sv. Faustína Kowalská a zároveň si obsadiť najlepšie miesto v areáli Božieho Milosrdenstva. V okolí baziliky pulzuje život. S pribúdajúcimi minútami sa zväčšuje počet ľudí rôznych

váhových a vekových kategórií. Prenosové vozidlo Rádía Lumen je pripravené každú chvíľu cez rádiové vlny preniesť atmosféru Božieho milosrdenstva do slovenských domácností priamo z chrámu, ktorý pojme okolo sedemtisíc ľudí. „Vitajte v hlavnom meste Božieho milosrdenstva,“ ozýva sa z poľného oltára, na ktorom sa slúžila svätá omša (pri veži sanktuária), hlas kňaza a náboženského redaktora Rádía Lumen Petra Holbičku. Po krátkom privítaní a organizačných pokynoch sa začína program. Pútnikov privítal Mons. Jan Szkodon, pomocný krakovský biskup a Lukáša Mędrala, predstaviteľ kláštora sestier Matky Božieho Milosrdenstva a potom sa spolu s našim diecéznym biskupom Františkom Tondrom pomodlili ruženec.

Počas celej púte nám žiaľ pršalo, čo bolo zvlášť nebezpečné pre starostlivo nashrobené závoje rehoľných sestier či podlomené zdravie mnohých z nás. Napriek tomu sa na púti zúčastnilo viac ako 20 000 pútnikov z celého Slovenska.

O desiatej hodine sa začalo liturgické slávenie. Najskôr sa uskutočnilo požehnanie kaplnky Sedembolestnej Panny Márie krakovským arcibiskupom Stanislavom kardinálom Dziwiszom a našim diecéznym biskupom Františkom Tondrom. Podľa pomocného biskupa košickej arcidiecézy Mons. Stanislava Stolárika má kaplnka pre Slovákov niekoľko významov. „Má to obrovský význam, ako po stránke náboženskej,

že sme tu spolu s našou patrónkou pri prameni Božieho milosrdenstva, a tiež spoločenský rozmer, ktorý hovorí, že tu v Sanktuáriu, kde prichádzajú ľudia z každého kúta sveta sa budú pútnici stretávať s našou slovenskou kaplnkou (našou „chyžou“).“ Stavba kaplnky trvala dva roky a má kapacitu okolo 80 osôb. Na stenách sú fresky predstavujúce sedem bolestí Božej Matky. Kaplnku zdobí bronzová socha Pieta od Petra Čambala, ako aj obraz maľovaný na skle, predstavujúci pohreb a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Slovenská kaplnka je v poradí piatou

v Sanktuáriu. Po skončení požehnania sa začalo so slávením svätej omše. Homíliu v mene otca kardinála Dziwisza predniesol krakovský pomocný biskup Jan Szkodon, ktorý má slovenské korene z Oravy a teda vie celkom dobre po slovensky.

Možnosť zhodiť zo seba ťarchu previnení využívali Slováci aj pred bazilikou, kde množstvo kňazov vykonávalo jednu z najkrajších služieb milosrdenstva – zmierovali človeka s milosrdným Otcom. Tajomstvo Božieho Milosrdenstva je tým väčšie, čím väčší je hriešnik. Toto tajomstvo pripomenul Ježiš svetu skrze svätú Faustínu Kowalskú, ktorá strávila v krakovskom kláštore štyri roky. Sestra Faustína prežila v tomto kláštore najskôr dva roky noviciátu a neskôr posledné dva roky pred smrťou. Blízko pri vchode do kláštornej kaplnky, ktorá bola svedkom nevšedných udalostí a s relikviami sv. Faustíny vidno okno izby v ktorej zomrela a dnes je ozdobené kvetinami a pamätnou tabuľou. V kláštornej kaplnke, ktorá bola zväčša zaplnená, vládne mystické ticho. Skupinky pútnikov sa tiesnili pred bočným oltárom na ľavej strane chrámovej lode. Všetci si po jednom kľakali a pobožkali malú, okrúhlu vitríčku v mramorovom kľakadle, v ktorej je uložená relikvia svätej Faustíny. Len čo každý poutieral bielou šatkou zarosené sklo, pozdvihol zrak k obrazu, z ktorého na všetkých pozerá milosrdný Ježiš. Pravú ruku má zdvihnutú ako pri požehnávaní, ľavou sa dotýka svojho srdca, z ktorého vychádzajú dva lúče, červený a svetlý. Tento obraz bol namaľovaný podľa Ježišovho želania a všade na svete je preslávený ako milostivý. Jedného dňa Pán povedal, že jeho pohľad z toho obrazu je taký, ako pohľad z kríža.

Mnohí z pútnikov na tomto mieste dostávajú konkrétne odpovede na svoje problémy a otázky, či zažívajú obrátenia alebo uzdravenia z ťažkých, nevyliciteľných chorôb. Niektorí tu nájdu nový zmysel života i pravú nádej, o čom svedčia vitríčky, v ktorých je množstvo zlatých srdiec a ďakovných predmetov z celého sveta.

Kaplnka večnej adorácie, ktorú posvätil kardinál Macharský, ponúka možnosť tichej adorácie pred Eucharistiou v zlatej monštrancii vloženej do kovového ohňa. Symbolizuje oheň Milosrdenstva, ktorý túži Ježiš zapáliť v každom človeku, aby ho

dával ďalej. Ide o to, aby človek nezostal len pri tom, že si kúpi obrázok z tohto miesta, ale že sa tam skutočne stretne s Bohom. Tu v tichu sa môže splniť najkrajší cieľ púte.

Rozľahlý interiér baziliky, ktorý bol do posledného miesta preplnený, pôsobí na prvý pohľad veľmi jednoducho. Bez bočných oltárov, sôch, fresiek či mozaík sa zdá kostol skoro prázdny. Všetky pohľady sa zbiehajú do stredu za obetný stôl, kde sa

nachádza verná kópia milostivého obrazu – najdôležitejšia výzdoba chrámu. Je to kvôli tomu, aby človek uprel svoj pohľad hlavne na Ježiša, aby nič iné nehladal, na obraz Božieho Milosrdenstva, pod ktorým sa nachádza netradičný bohostánok v tvare zeme-gule, ktorý hovorí o tom, že posolstvo o Božom Milosrdenstve je určené pre všetkých ľudí bez rozdielu. Pozlátený glóbus je vložený do kríka zmietajúceho sa vo víchrici predstavujúcej dnešného človeka, ktorý sa vo svojich ťažkostiach a problémoch obracia na Boha. „Čím väčší hriešnik, tým väčšie má právo na moje milosrdenstvo. Nech sa žiadna duša nebojí priblížiť ku

mne, aj keby jej hriechy boli červené ako šarlát,“ tieto Ježišove slová nám zachovala vo svojom Denníčku sv. sestra Faustína a oni azda najjasnejšie vystihujú podstatu Božieho Milosrdenstva.

Zo sakristie vstupuje do chrámu rehoľná sestra a kľaká si k zlatému zvonu.

„Gong,“ ozýva sa chrámovou loďou hlahol zvonca. Odbila tretia – začína sa Hodina milosrdenstva. Rehoľné sestry upažujú ruky v znaku kríža a začínajú sa spolu s pútnikmi modliť ruženec k Božiemu milosrdenstvu, o ktorom Ježiš povedal sestre Faustíne: „Rád dám ľuďom všetko, o čo ma budú prosiť ružencom k Božiemu Milosrdenstvu. Ktokoľvek sa ho bude modliť v hodine smrti, zakúsi moje veľké milosrdenstvo. Aj keby to bol najzatvrdilejší hriešnik...“ Modlitbou sa končí štvrtá púť Slovákov do Svätyné Božieho milosrdenstva. Bazilika sa pomaly vyprázdňuje. Davy ľudí začínajú prúdiť k svojim autobusom. Každý mohol zakúsiť, ako chutí milosrdenstvo a uctiť novopožehnaný kúsok slovenskej zeme – kaplnku Sedembolestnej Panny Márie, patrónke nášho národa.

Vladimír Fedorek

POVOLAL K SEBE TÝCH, KTORÝCH SÁM CHCEL...

„Potom vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu.“ (Mk 3, 13) Náš seminár opäť opúšťa pár spolubratov, ktorí po tvrdej príprave odídu na bojište, bojovať za spásu duší. Každému z nich sme položili dve otázky.

Andrej Bisák, Ludanice

1. Zmenilo sa niečo v tvojom pohľade na kňazstvo, počas šiestich rokov formácie?

Áno, vďaka Bohu! Musím to ale upresniť. Je to prirodzené, že človek s pribúdaním prejdenej časti cesty k cieľu, mení aj pohľad a názor na samotný cieľ, ku ktorému ide. A s obtiažnosťou cesty si viacej váži a cení aj cieľ – určite viac, ako ten kto po nej nejde.

Je to pozoruhodné a sám sa tomu divím, že šesť rokov formácie nezanechalo vo mne nejaké výrazné negatíva v pohľade na kňazstvo – práve naopak, pozerám sa naňho oveľa reálnejšie, a viac „pri zemi“ ale pritom ma niečo stále drží v bdelosti, aby som nezaspal pri rozjímaní a uvedomovaní si vznešenosti a potreby kňazského povolania. Naše kňazstvo naplno pochopíme podľa mňa až vo večnosti, takže máme v tejto oblasti čo robiť aj tu na zemi, bez obavy, že by sme túto tému nejako vyčerpali.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Ak by som mohol k niečomu vyzvať, tak by to bola viera. Majte vieru! Nechcel by som, aby to vyzeralo, že pobádam k nejakej laxnosti, ale nechajte trochu pracovať aj Boha vo svojom živote. Veď On má tiež svoje ambície a chce ich spolu s nami naplňovať. Garantujem vám, že sa nebudete nudiť, aj keď to možno navonok bude tak vyzerať :). PS: Ako to otec rektor hovorí: „Ludia si nezapamätajú čo ste robili, alebo čo ste povedali, ale ako sa vo vašej prítomnosti cítili.“ Dúfam že ste sa v našej prítomnosti cítili dobre a že si nás tak aj zapamätáte. **Ad Honorem Jesum.**

Dominik Holubčík, Oravská Lesná

1. Máš nejaký vlastný recept, ako sa stať svätým?

Univerzálny recept na svätosť neexistuje. Boh si každého človeka vedie svojou cestou a dáva mu milosti, ktoré najviac potrebuje. Záleží od jednotlivca, či ich prijme alebo nie. Na ceste k svätosti je potrebné každý deň znova začínať bez ohľadu na okolnosti alebo osobné záujmy. A na tejto ceste je potrebné vytrvať až do konca. V živote v seminári môžu prísť mnohé nepredvídateľné okolnosti, ktoré by nikdy nečakal. Preto je nevyhnutné budovať osobný vzťah s Bohom prostredníctvom osobnej modlitby a rôznych malých obiet, ktoré máme možnosť prinášať každý deň. Ostatní ľudia ich asi nevidia a nevnímajú, no pre náš duchovný život majú veľký očistujúci význam. Nimi si nás Boh pripravuje na naše poslanie slúžiť ľuďom.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem.

Aby boli pravdivý voči seba samým a voči svojmu okoliu. Len tak je možné získať pokoj srdca, ktorý prináša do života pravú radosť a dáva zmysel všetkému, čo robíme bez ohľadu nato, či nás ľudia za to chvália alebo nie.

Florián Volf, Klin

1. Načo sa v kňazstve najviac tešíš a čoho sa možno aj trochu bojíš?

Kňazstvo ako také je službou ohlasovania radostnej zvesti a zároveň i jej sprítomňovania. Pozerajúc očami i srdcom do budúcnosti, nedá sa netešiť z povolania do ktorého mňa i vás Boh povolal. Už len myšlienka, že Kristus ako Dobrý pastier bude skrze osobu kňaza pásť svoje stádo, vyhľadávať stratené ovce, zblúdené navracať, poranené obväzovať, nemocné posilňovať a spolu ich ochraňovať ma naplňuje veľkou radosťou a bážňou.

Byť Kristovým kňazom znamená vzdať sa seba, svojich predstáv, plánov, „snov“ a tak zjednotený

s Kristom Veľkým nachádzať seba v Ňom a Jeho v sebe. Vyžaduje si to úplne sa zjednotiť s Kristom v každej situácii a na každom mieste. A čo môže človeka viac naplniť radosťou, ak nie to, že celý patrí Kristovi?

No poznávajúc seba samého a uvedomujúc si svoje nedokonalosti a slabosti, som si vedomí, že nie vždy to bude ľahké. A to ma naplňuje obavou, že ako nástroj v Božích rukách nebudem dokonalý. Ale ani táto obava neprerastá do strachu, pretože mi „stačí Kristova milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (por. 2Kor 12,9). Jedinou mojou a pevne verím, že i vaša túžbou je, vždy byť takými, akými nás chce mať Kristus, svätými kňazmi. Pretože tento svet nič tak nepotrebuje ako kňazov, no nie priemerných, „normálnych“, či 50 percentných, ale potrebuje svätých kňazov!!! Modlíme sa za seba navzájom, aby sme SPOLU dosahovali končiare svätosti.

A teda táto moja radosť z povolania úplne vyhádza strach, aj keď obavy zostávajú. A je dobre že zostávajú, pretože tie ma nútia byť obozretným a bdieť.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Seminaristi každý deň pri rôznych príležitostiach počúvajú množstvo odporúčaní, rád, či povzbudení. Preto mne je ťažko niečo tu napísať, o čom by ste už nepočuli, alebo čo by ste ešte nevedeli. Azda by som iba pripomenul, to čo sa mne, po šesťročných skúsenostiach pobytu v seminári, zdá najdôležitejšie.

Zbytočné by boli samé „A“ v indexe, prázdne by boli naše tituly pred aj za menom, márna by bola každá naša namáha v akejkoľvek pastoračnej aktivite, nadarmo by sme sa snažili do bodky dodržiavať seminársky poriadok, keby toto všetko nestálo na pevnom základe. Počas obdobia formácie sa nám dostáva množstvo rád a „návodov“ ako sa stať dobrým kňazom, ktorý sa bude vedieť orientovať v dnešnej neľahkej dobe. Daromné a nezmyselné však bude každé naše úsilie, ktoré nebude stáť na

pevnom základe. Tým základom je DÔVERNÝ, INTÍMNÝ vzťah s Kristom.

Seminár je, podľa môjho názoru, miestom a časom, kde je potrebné si tento vzťah budovať a r o z v í j a ť. A potom, keby sa v živote kňaza čokoľvek prihodilo a on má tento pevný základ, možno to ním

otrasie, zaburáca, ale nezrúti sa, pretože jeho kňazstvo je postavené na pravdivom a jedinom neochvejnom základe. Teda nič dôležitejšie ako budovanie dôverného vzťahu s Kristom nie je, pretože všetko ostatné z toho vychádza a na Ňom stojí.

Ivan Hupka, Svätý Jur

1. Čo by si chcel ty, ako kňaz, ponúknuť veriacim v dnešnej dobe?

Sám zo seba nemám čo dať, ale chcem im ponúknuť z bohatstva Cirkvi. Sprostredkovať Eucharistiu a zmierenie s Bohom... Chcem im ponúknuť to, čo ponúka Boh – jeho milosrdenstvo, všeobjímajúcu lásku, a lásku jeho matky.

2. Chcel by si zanechať bohoslovcem nejaký duchovný odkaz?

Obávam sa, že som príliš úbohý na to, aby som dával nejaké duchovné odkazy. Prajem vám, aby ste boli svätými kňazmi, mužmi modlitby a strážcami Eucharistie. Prajem vám, aby ste sa ju naučili na zvykli adorovať čo najčastejšie. Avšak nie zamknutú v bohostánku, ale vystavenú verejnej úcte, aj keby ste pred ňou mali kľačať sami. Adorácia je elektrárňou modlitby. Verím tomu, že Ježiš je šťastný, keď ho adorujeme. Robte Ježiša šťastným! Nielen adoráciou, ale aj svojím životom.

Ľuboš Laškoty, Michalovce

1. Na ktoré chvíle v seminári najradšej spomínaš?

Na tie menej príjemné časy človek zabudne, ale pre mňa osobitne vzácny bol čas spoločenstva, najmä pri Božom slove, ale aj pri iných situáciách. Istotne, nebolo to ideálne, ale mohol som zakúsiť aspoň z diaľky to, čo Boh sľubuje svojim verným tam hore.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Spomínam si na svoje prvé týždne v seminári. Často som sa vo vnútri pýtal sám seba: „Čo tu budem robiť šesť rokov, keď odslúžiť sv. omšu by som vedel a spovedať predsa nie je nič ťažké, načo tých

šesť rokov; mohli by ma aj hneď vysvätiť, aby som slúžil.

Teraz sa tomu v duchu smejem a Bohu ďakujem za požehnaných šesť rokov svojho života na tomto mieste.

Môj odkaz pre spolu-bratov je, aby sme si vedeli vážiť to, čo nám aktuálne Boh ponúka, nechceli stále niečo iné a vedeli z toho maximálne čerpať. Seminár je tým privilegovaným miestom, kde Boh ponúka svoje exkluzívne a intímne priateľstvo, ponúka ho tým, ktorých si vyvolil.

Marián Feledi, Krompachy

1. Na čo sa zameriavaš najviac teraz pred vysviacoukou?

Snažím sa v tieto dni pozeráť dozadu a vidieť v minulých okamihoch svojho života, ktorým som predtým nerozumel, Božie vedenie a snažím sa Bohu za ne ďakovať.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcom?

Chcel by som ich vyzvať ku vďačnosti. Vďačnosťou Bohu za všetko – udalosti i ľudí, ktorých nám posielal do cesty, najjednoduchšie pochopíme Božiu lásku a Boží zá-

mer s našim životom.

Martin Majda, Beňadovo

1. Čo by malo byť podľa teba kňazovi vlastné?

Kňaz by mal byť svätý, celý Kristov (TOTUS TUUS), ako svätý Pavol, ktorý hovorí: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus. (Gal 2, 20) A nemal by byť luhárom, ktorý hovorí, že miluje Boha a pritom nenávidí svojho brata (porov. 1Jn 4, 20), pretože ako hovorí Benedikt XVI.: „Láska k Bohu a k blížnemu sú nerozlučné, sú jediným príkazom.“

(porov. Deus caritas est, bod č. 18 a je zaujímavé pozrieť si aj body č. 16-17).

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcom?

Vychádzajúc z mojej predošlej odpovede vám prajem, aby ste sa stali takými kňazmi a zároveň vás prosím, aby ste pamätali v modlitbách aj na nás, aby sme aj my boli takými kňazmi.

A na záver chcem spomenúť ešte jednu skutočnosť, dúfam, že povzbudivú :). Využite, v rámci svojich možností, aktivity na Dobrej Vôli, v Hodkovciach, Kláštorčeku, v Spišskom Podhradí... Myslím si, že sa tam dá dobre učiť milovať Boha a blížneho. Naše obavy nech rozoženie Kristov prísľub: „Ja som s vami...“ (Mt 28, 20)

Michal Janiga, Ružomberok

1. Máš nejaký vzor, ktorý ti pomáhal na ceste ku kňazstvu?

Radosť z kňazstva a lásku k tomuto povolaniu som ako malý ministrant i počas ďalších rokov pri oltári až dodnes vnímal u mnohých kňazov, s ktorými som prežil veľa chvíľ. Aj oni vo mne prebudili túžbu po tomto povolaní. Zvláštne miesto medzi nimi má pán dekan Alojz Kostelanský, pre mňa dobrý duchovný otec a nebojím sa povedať aj dobrý priateľ. Nezastupiteľné miesto tu majú moji rodičia, ktorí ma naučili kto je to Ježiš. Z tých, ktorí už majú svoje miesto v nebi a prihovárajú sa za nás je to snáď Michal Magone, či Boží sluha Ján Pavol II. Najšpeciálnejšie miesto však patrí Božej Matke Márii. Verím, že každodenná modlitba k nej, s prosbou za dobré povolanie spôsobila, že som počul: Poď za mnou! Viem, že skrze

Máriu sa ide ku Kristovi bezpečne.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Majte skutočnú radosť z povolania, ktoré vám dal Boh. Nebojte sa, On je s vami a pamätajte, že bez Neho nemôžete nič urobiť. Bez neho nemožno byť dobrým a svätým kňazom, preto sa často modlite a nezabúdajte na adoráciu. Majte v sebe lásku a s optimizmom i odvahou kráčajte k cieľu. A nezabudnite ešte na jednu vec: kráčajte spolu s Božou Matkou. Naučí vás veľa, predovšetkým načúvať Božiemu hlasu a plniť jeho vôľu.

Michal Pásztor, Stankovany

1. Na čo by sa mal bohoslovec v seminári najviac zamerať?

Predovšetkým je to duchovný život. Modlitba, nie len spoločná, ale aj súkromná a sviatosti. Je pravda, že nie vždy sa nám v tom darí, alebo vždy nám to

„chutí“, ale mne vždy v takých chvíľach prichádzajú na um slová 23. žalmu – *I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou. Tvoj prút a tvoja palica tie sú mi útechou.* Ja si predstavujem pri týchto slovách Dobrého Pastiera, ktorý vedie svoje ovce kdesi v tme, a hoci ho nevidia, idú za ním, pretože ho

poznajú podľa pravidelného ťukania jeho palice o zem. Nech vás teda tento Dobrý Pastier, pre ktorého ste sa rozhodli, stále sprevádza vo vašom duchovnom živote.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Milí spolubratia, pri svojom povolaní som počul vo svojom vnútri slová *Neboj sa!* Pri prijímacích pohovoroch sa ma jeden špirituál opýtal, že ktorý výrok z Písma ma najviac oslovuje. Trocha som sa zamyslel a akosi spontánne som odpovedal *Neboj sa!* A do tretice, pri biskupskej vysviacke pražského pomocného biskupa Karola Herbsta mu kardinál Vlk povedal na povzbudenie: „Neboj sa! Tieto slová

sa v Písme spomínajú vyše 365 krát. Teda Pán ťa každý deň povzbudzuje v jeho službe: *Neboj sa!*“ To isté milý spolubrat prajem aj tebe. „Pán, ktorý je vašim vodcom, bude s tebou, nenechá a neopustí ťa. Neboj sa, ani sa neľakaj!“ (Dt 31, 8)

Peter Filip Foldeaky, Rimavská Sobota

1. Ako na teba vplývalo a vplýva prostredie seminára?

Po pobyte v seminároch v Budapešti, Ríme a vo Florencii som sa dostal na krátky formačný čas do seminára biskupa J. Vojtaššáka na Spišskú Kapitulu. Od začiatku to bolo pre mňa nezvyklé prostredie, ale porozumenie a ochota predstavených a spolubratov seminaristov rýchlo vytvorila vo mne pocit domáceho prostredia. Dodržiavanie seminárneho poriadku - *serva ordinem et ordo servabit te* - my tiež pomohlo sa dôkladnejšie pripraviť na každodennú službu kňaza v pastorácii. Je nesmierne dôležité dodržiavať určité pravidlá a nechať sa viesť Duchom Božím. V tomto mi veľmi pomáhali predstavení, hlavne pán rektor a otec špirituál. V seminári som zažil krásne chvíle v kaplnke pri spoločnej modlitbe, pri spoločných akciách a na akademickej pôde. Vládn tam duch pravej viery, zdravého náboženstva a oddanosti voči Pánu Ježišovi a jeho Cirkvi. Som šťastný a vďačný za milosti ktoré som na Spišskej Kapitule dostal a ďakujem zo srdca všetkým, ktorí mi pomohli na ceste ku kňazstvu.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Môj odkaz znie: „*Summus omnes servi inutiles!*“ Túto vetu my povedal sv. otec v blahej pamäti, Ján Pavol II, pri jednej slávnostnej vysviacke v Ríme, keď som tam ešte študoval na Gregoriánskej univerzite. Kňaz je ničím bez Ježiša Krista, jediného veľkňaza. On je vinič, my sme ratolesti. Len keď zotrváme v Ňom, môžeme pôsobiť dobro a podávať jeho lásku ľuďom a pripraviť ich na spásu. Nesmierne dôležitý je vnútorný vzťah kňaza s Pánom Ježišom. Modlitba breviára, oddanosť a vytrvalosť vo všetkom, čo sa týka vecí Božích i Cirkvi. My sme len služobníci, ktorí sú odkázaní na veľké Božie milosrdenstvo a lásku.

Pavol Garbiar, Liesek

1. Čo ti v seminári najviac pomáhalo prekonávať ťažké situácie?

Každý jeden z nás prežíva v seminári pekné chvíle, ale niekedy aj tie ťažké. Ani ja nie som výnimkou. Základom všetkého je, aby sme každú ťažkú situáciu vnímali ako takú, ktorú nám dáva Boh, ako chvíľu, cez ktorú k nám Boh hovorí a chce nám ňou niečo povedať. Keď toto dokážeme budeme ľahšie prijímať všetky ťažkosti. Silu, útechu a pomoc najlepšie pochopíme a získame pred bohostánkom, z ktorého plynú veľké milosti. Veľkou pomocou mi boli aj mnohí z vás.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Prehľubujte svoje povolanie. Pozerajte na Krista a kontemplujte ho v Eucharistii, lebo iba v ňom nájdete inšpiráciu a silu pre svoj život. Buďte svätí a svedkami Krista, nekonajte nič iba navonok!

Marek Ondra, Poprad - Matejovce

1. Čo myslíš, na ktoré problémy by sa mal dnes kňaz najviac zamerať?

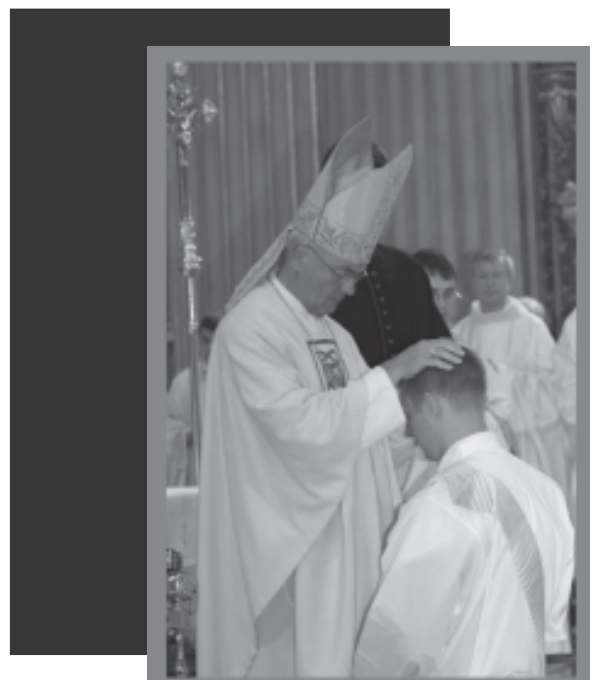
O tom by skôr mali hovoriť kňazi v pastorácii, tí tie problémy poznajú lepšie. Ale veď aj my vidíme, čo sa deje. Úpadok viery a s tým súvisiaci úpadok morálky tvoria akúsi novú civilizáciu, ktorá neuznáva, či dokonca ani nepozná pravé hodnoty. Stráca sa úcta k ľudskej dôstojnosti a k ľudskému životu, zabúda sa na pravý význam a ozajstnú krásu sexuality, nemyslí sa na to, že byť je viac, ako mať, atď. Je toho veľa. Ale ja som optimista. Vidím, ako sú ľudia hladní po Bohu, po duchovne, že mnohí už tejto konzumnej - stupídnej kultúry majú plné zuby. Ľudia dnes znova začínajú hľadať Boha, prekvapujú ma najmä mnohí mladí a to nielen veriaci. Našou úlohou je im ukázať, že aj kresťanská tradícia je pravou duchovnou cestou, dokonca tou najhlbšou. Že nemusia hľadať vo východných náboženských prúdoch, či niekde inde. Musia to však na nás aj vidieť. Že nie sme len úradníci pracujúci v nejakom náboženskom servise, ale že sme naozaj „duchovní“. Nielen menom, ale aj životom. Že žijeme so živým Bohom.

2. Čo povzbudivého by si chcel odkázať bohoslovcem?

Tešte sa. Ak budete svoje povolanie brať vážne a budete ho žiť naplno, budete šťastní. Ten rok diakonátu, keď som občas prichádzal k ľuďom a snažil sa im slúžiť, mi to len potvrdil. A verím, že to tak bude i naďalej. A vážte si chvíle v seminári. Aj pre mňa to tu občas bolo ťažké, ale človek potrebuje čas, aby vo veciach dokázal odkryť ich pravú hĺbku a hodnotu. Roky v seminári sú požehnaným časom. Niekedy sa tu hovorí o tom, akí hrozni sú predstavení, akí nemožní sú spolužiaci, aké nudné sú prednášky, aké je to tu nedokonalé... Ale priznajme si, že to nie je až také zlé. Že väčšinou len odmietame vidieť krásu a dobro, ktoré sú v ľuďoch okolo nás. A že dokonalé to bude až v nebi.

Roky v seminári sú predovšetkým na to, aby v našom vnútri niečo konal Boh. Mnohokrát sme si všimli aj na spolubratoch, ktorí predčasne odišli, ako sa zmenili. Aj rok v seminári človeka zmení, ak sa ten nebráni Duchu Svätému. Často si teraz hovorím, že keby som do seminára prišiel s tým rozumom, čo mám teraz, možno by som dokázal vyťažiť viac... Ale to už tak býva.

spracoval Matúš Reiner

Kongregácia pre východné cirkvi

Kongregácia pre východné cirkvi má svoj pôvod v Congregatio de Propaganda Fide pro negotii ritus orientalis, ktorú zriadil pápež Pius IX. 6. januára 1862 Apoštolskou konštitúciou Romani Pontifices. Pápež Benedikt XV. ju urobil autonómnou 1. mája 1917 prostredníctvom Motu proprio Dei Providentis a nazval ju Kongregáciou pre východnú cirkev. Pápež Pavol VI. Apoštolskou konštitúciou Regimini Ecclesiae Universae 15. augusta 1967 zmenil jej názov na Kongregácia pre východné cirkvi.

Toto dikastérium má za úlohu udržiavať živé kontakty s Východnými katolíckymi cirkvami, napomáhať ich rastu, chrániť ich práva, aby boli plnými členmi Katolíckej cirkvi. Kompetencie kongregácie boli posilnené pápežom Píom XI. prostredníctvom Motu Proprio Sancta Dei Ecclesia 25. marca 1938. Neskôr pápeži Pavol VI. (Regimini Ecclesiae Universae) a Ján Pavol II. (Pastor Bonus) ešte viac upresnili úlohy dikastéria, ktoré ad normam iuris má rovnaké právomoci nad eparchiami, biskupmi, klérom, rehoľníkmi a veriacimi Východného obradu, ako Kongregácie pre biskupov, pre klérus, pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života a pre katolícku výchovu nad diecézami, biskupmi, klérom, rehoľníkmi a veriacimi latinského obradu. Okrem toho je autoritou pre tieto regióny: Egypt a Sinajský polostrov, Eritrea a Severná Etiópia, Južné Albánsko, Bulharsko, Cyprus, Grécko, Irán, Irak, Libanon, Palestína, Sýria, Jordánsko, Turecko.

Kongregácia sa skladá z kardinála prefekta (ktorý ju riadi a reprezentuje s pomocou sekretára) a 27 kardinálov, jedného arcibiskupa a 4 biskupov, ktorých menuje pápež ad quinquennium. Právo členstva majú patriarchovia a arcibiskupi východných cirkví a predseda Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov. Kongregácii pomáha aj 50 konzultorov, ktorí radia v špecifických prípadoch. Dikastérium okrem toho riadi aktivity troch expertných komisií: Osobitnej komisie pre liturgiu, Osobitnej komisie pre štúdium kresťanské-

ho východu, Komisie pre formáciu kléru a rehoľníkov.

Mons. Leonardo Sandri

Narodil sa 18.11.1943 v Buenos Aires v Argentíne, v rodine talianskeho pôvodu. Za kňaza bol vysvätený v roku 1967. Po štúdiu teológie v Argentíne získal doktorát z kanonického práva na Pápežskej Gregoriánskej univerzite. V roku 1974 vstúpil do diplomatických služieb Vatikánu, v rámci ktorých zastával rôzne funkcie. Biskupskú vysviacku prijal v roku 1997. Bol napr. poradcom na Apoštolskej nunciatúre v Spojených štátoch amerických, pôsobil taktiež ako apoštolský nuncius vo Venezuele i v Mexiku. V roku 2000 bol menovaný za substitúta (zástupcu) vatikánskeho štátneho sekretariátu pre všeobecné záležitosti. Okrem taliančiny hovorí po francúzsky, anglicky a nemecky.

9. júna 2007 bol menovaný pápežom Bene-

Leonardo Sandri a Peter Rusnák

diktom XVI. za prefekta Kongregácie pre východné cirkvi, kde vystriedal kardinála Ignazia Moussa I. Daouda.

17. októbra 2007 ho na konzistóriu kreoval pápež Benedikt XVI. za kardinála svätej rímskej Cirkvi.

spracoval Vladimír Fedorek

Vdp. ŠTEFAN VASILÍK

Počuli sme, že ste najstarším kňazom v Spišskej diecéze. V ktorom roku ste sa narodili a kedy ste boli vysvetený za kňaza?

Narodil som sa prvého júna 1914 v Chmeľnici a za kňaza som bol vysvetený 29. júna 1938 biskupom Jánom Vojtašákom v Spišskej Kapitule.

Ako si pomínate na biskupa Jána Vojtašáka ?

Bol to taký ortodoxný biskup, prísny, držal sa cirkevných predpisov a žiadal to isté aj od bohoslovcov. Aby bol každý taký ako má byť. Bol aj veľmi dobrý, nikomu neublížil. Nepovedal len tak hocičo, ale premyslel si všetko a čo povedal to sedelo.

Aký je to pocit byť najstarším kňazom diecézy?

Hviezdy ešte nevidím z blízka (úsmev), ale viem si predstaviť večnosť. Večnosť - čaká ma večnosť. Nevieť či zajtra, pozajtra. Nevieť kedy Pán Boh povie dosť. Teda mám pocit, že Pán Boh najlepšie vie, kedy ma má odvolať. Teraz mám 94 rokov, no a neviem ešte koľko si ma tu chce Pán Boh ponechať.

Aká bola vaša cesta ku kňazstvu?

Už ako chlapec videl som kňaza pri oltári, ktorý urobil na mňa hlboký dojem. A preto som túžil v duchu: Ej keby som ja tiež mohol byť kňazom. No ale vysokú školu sme v Chmeľnici nemali, len obyčajnú. Tam som vychodil päť ročníkov a takto som sa potom zapísal do gymnázia do Kežmarku. No a keď som skončil kežmarskú školu, tak som požiadal biskupský úrad o prijatie do seminára. No a zaujímavé, že práve vtedy keď boli prijímačky v seminári, tak bol v Levoči odpust Panny Márie. A moja mama každý rok pešo desať hodín tam a desať hodín nazad išla na odpust do Levoče. Z Chmeľnice horami lesami spievajúc si. Mama sa volala tiež Mária. No a ja som samozrejme vedel, že by tam mala byť už aj moja mama. Tak potom, keď som bol prijatý v seminári, tak rýchlo behom do Levoče, lebo som čakal

že tam bude. Že bude čakať na moju správu, či som prijatý, či neprijatý. Pešo a sem tam na nejakom voze, lebo autobusov vtedy ešte nebolo. Prišiel som do Levoče, hore na Levočskú horu do kostola. No ale tých ľudí, v tom tisku najväčšom! No a teraz už som bol v kostole a všade tiskali sa. Plno, plno ľudí. No kde je moja mama? Teraz hľadám kde. No tak ona, moja mama, nebude ďaleko od Panny Márie. Tak prišiel som až k obrazu Panny Márie a tam bola moja mama. Kľačala pod obrazom Panny Márie, pod milostivým obrazom Panny Márie. Kľačala a modlila sa. V tej tlačnici ja som sa tak zadíval na ňu, to je moja mama

a hore je moja nebeská mama na obraze. A Pán Boh obidve mamy mne dal, aby mi pomáhali žiť ten život. Po nejakej chvíľke som pristúpil ku svojej mamke, som sa jej dotkol pleca a tá sa hneď obzrela a pozerala. „Jéj už si tu! Chvála Pánu Bohu.“ A hneď prvá otázka: „Si prijatý?“ A hneď moja prvá odpoveď: „Mama Pán Boh chce, aby som bol kňazom!“ A vtedy sa moja mama rozplakala v kostole, ale nahlas, ako keby ju dakto zbil. Takú radosť mala. Potom som si ja ku nej priklakol a obidvaja sme sa modlili pred obrazom Panny Márie Levočskej. A Panna Mária iste dobre vypočula tieto naše modlitby, lebo to boli také z úprimného srdca. Ja že chcem byť kňazom, a ona moja mama : „Ja by som bola najšťastnejšou ženou na svete, keby som mala syna kňaza!“ Potom sme išli domov do Chmeľnice so spevom a s tým pocitom že som prijatý do seminára a budem kňazom. No a takto potom, ešte aj v seminári som cítil všade pomoc Panny Márie. Panna Mária má veľké slovo u Pána Boha. Kdekoľvek som bol kňazom, všade som bol ctiteľom Matky Božej. A to ma dvíhalo, to ma držalo, to ma posilňovalo. Viera v Matku Božiu je veľká. No a ja hoci mám už takmer sto rokov, ale nebojím sa smrti. Lebo čakajú ma dve matky. Matka Božia Panna Mária aj moja matka. Prídu z neba aby ma víтали a viedli hore ku Pánu Ježišovi. To je moja viera a to ma posilňuje. A to ma teší, že mám dve matky v nebi.

Ako ste prežili druhú sv. vojnu a komunizmus ?

S biedou sa žilo cez vojnu. Nikdy nebolo počúť o vojne a teraz zrazu vojna, strelba. No veriaci ľudia mali dôveru. Pán Boh je mocnejší ako tí nepriatelia. On nás ochráni. Teda viera katolíkov bola veľmi veľká. Viera mariánska to vám odporúčam. To vás nikdy nesklame. Pozrite sa som teraz najstarším kňazom. Vďaka komu? Vďaka Matke Božej. Som taký už všetelijaký, ale som zdravý a viem povedať svoje. Komunizmus sme prežili so strachom. Tolkých kňazov zatvárali. Človek sa bál povedať smeššie slovo. Ale Pánu Bohu sa podarilo ma previesť aj cez komunizmus.

Na ktoré obdobie vo svojom živote najradšej spomínate?

To by som musel veľa rozprávať. Veľa radostných chvíľ bolo. Ako kňaz pri mládeži. Ja som mládež veľmi mal rád. Rodinný život som mal tak isto veľmi rád. Pripravoval som na sobáše a sobášil. V takej Hranovnici, tam som bol 42 rokov. Založili sme v Hranovnici aj meštianku a prichádzali tam aj žiaci zo Štiavnika, a ja som náboženstvo sám vyučoval. Viete koľko to bolo roboty? Ďakujem Pánu Bohu, mal som krásny život a vždy sa mi tak darilo, ako Pán Boh chcel.

Čo by ste odkázali nám bohoslovcov a mladým kňazom do ďalšieho života?

Hlavne mať veľkú dôveru v Matku Božiu. A prejavit ju každý deň aj modlitbou. Ružencom, alebo inou mariánskou modlitbou. To je najdôležitejšie. Nie len verím, verím a nič, ale čerpať každý deň z tej dôvery voči Matke Božej. A Panna Mária pomáha. Uvidíte, kto sa drží Panny Márie, ten nikdy nie je sklamaný v živote. Pamätajte si na to.

“Mať vždy veľkú dôveru v Pána Boha a Pannu Máriu. Toto je zásada.”

Úprimné Pán Boh zaplať za rozhovor a k sedemdesiatemu výročiu kňazstva Vám v modlitbe vyprosujeme veľa Božieho požehnania a milostí. Nech Vás Panna Mária verne sprevádza na ceste k Pánu Ježišovi. Svätá Mária, Matka Spasiteľa, oroduj za Vdp. Štefana Vasilíka.

Ó Mária matka naša, skry nás pod svoj plášť!
Ó Mária matka naša, skry nás pod svoj plášť!
Ó Mária matka naša, skry nás pod svoj plášť!

Rozhovor pripravili :

M. Valušiak, P. Duffala, L. Fejercák

Nový nuncius na Slovensku

Pápež Benedikt XVI. 14. marca 2008 menoval Jeho Excelenciu Mons. Maria Giordanu, titulárneho arcibiskupa minorského, za apoštolského nuncia na Slovensku.

Arcibiskup Mario Giordana sa narodil 16. januára 1942 v Barge (Cuneo - Taliansko). Kňazskú vysviacku prijal 25. júna 1967. Získal doktorát z kánonického práva. V roku 1976 vstúpil do diplomatických služieb Svätej stolice. Najprv pôsobil na Apoštolskej nunciature v Indonézii a potom na Štátnom sekretariáte. Následne bol preložený na Apoštolskú nunciaturu vo Švajčiarsku, Francúzsku, Rakúsku a Taliansku. Za apoštolského nucia na Haiti bol menovaný 27. apríla 2004 a biskupskú vysviacku prijal 29. mája 2004. Hovorí francúzsky, anglicky a španielsky.

V stredu 21. mája 2008 popoludní pricestoval na Slovensko Mons. Mario Giordana, ktorého pápež Benedikt XVI. menoval 15. marca 2008 za apoštolského nuncia na Slovensku. Na letisku ho privítali slovenskí biskupi Mons. František Tondra, Mons. Stanislav Zvolenský a Mons. Ján Sokol.

Vladimír Fedorek

„Nepôjdeš na Svetové stretnutie mládeže do Austrálie?“

„Nevadí...“

„...poď si povyskočiť s nami!“

Kde?
stretnutie slovenskej a českej mládeže
na Velehrade

Kedy? 18 – 20. 7. 2008

ActIv8

Pod so svojimi priateľmi zažiť atmosféru osláv Svetových dní mládeže!

Prečo Velehrad?

Moravské mestečko Velehrad patrí k najvýznamnejším pútnickým miestam v Českej republike. Tradícia slovanských vierozvestcov sv. Cyrila, sv. Metoda a sv. Benedikta, ktorí sú spolupatrónmi Európy, z neho robí významné duchovné centrum, presahujúce svojím významom hranice tejto krajiny. Pre zorganizovanie historicky prvého stretnutia slovenskej a českej mládeže počas samostatnosti oboch národov bolo toto miesto vybrané aj s ohľadom na dostupnosť z oboch krajín. Predpokladá sa, že ho v júli navštívi 8 000 až 10 000 mladých pútnikov. Veríme, že budeš tiež medzi nimi. :)

Prečo ActIv8 a čo to znamená?

Mládež celého sveta je v tomto čase pozvaná zúčastniť sa paralelných osláv myšlienky 23. svetových dní mládeže v Sydney, ktorých mottom je: „Keď na vás zostúpi Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami.“ /Sk 1,8/ Na túto ústrednú myšlienku nadväzuje aj názov velehradského stretnutia ActIv8. Act je skratka, ktorá v angličtine znamená označenie novozákonnej knihy Svätého písma - Skutkov apoštolov. I v 8 - znamená prvá kapitola, ôsmy verš. Anglické slovo „activate“ ukrýva aj povzbudenie, aby sme neboli ako leňosi alebo lajdáci. Vo svojom preklade je totiž výzvou k aktivite, činnosti, znamená rozhýbať, pohnúť, prevetrať, spustiť, podnieť.

Prípravné aktivity – aké sú?

Také, ktorými sa aktívne zapojíš do priprav a pomôžeš nám stretnutie rôznymi spôsobmi pripraviť.

1. Využitím námetov počas farských stretiek – animátori ich na každý mesiac nájdu na webovej stránke stretnutia www.activ8.sk v rubrike Duchovná príprava.
2. Vytváraním slovensko-českých partnerstiev medzi farnosťami a školami - na spomínanej webovej stránke je možnosť zaregistrovať svoju farnosť či spoločenstvo a vybrať si podľa vlastného uváženia partnera z ostatných zahraničných spoločenstiev. Forma spolupráce závisí od vzájomnej dohody partnerov (napr. nástienka o partnerskej farnosti, výmena fotiek a skúseností, výlet a pod.). Výzva farských partnerstiev je pre všetkých, ktorí sa neboja zmien, cudziny, nových skúseností a majú túžbu obohatiť život vo svojej farnosti. Registrácia je možná na webovej stránke stretnutia v rubrike ActIv8 Partnership.
3. Ďalšou aktivitou je zapojenie sa do vyhlásených

súťaží na tému: „Budete mi svedkami“ v oblastiach: fotografia, film, literatúra. Zapojiť sa do súťaže môžeš do 31. mája 2008, takže čo najrýchlejšie si naštuduj podmienky pre účastníkov, ktoré rovnako nájdeš na webovej stránke.

4. Najväčšou aktivitou je samozrejme modlitba. Iba s pomocou nášho Nebeského Otca dokážeme pripraviť pôdu na stretnutie tak, aby priniesla požehnanú úrodu.

Aký bude program?

Oficiálny program stretnutia začne 18. júla, pútnici však už môžu prichádzať 17. júla poobede. Spojenie s medzinárodnými oslavami svetových dní zabezpečí TV Noe.

Okrem benefičného koncertu na podporu Zakarpatskej Ukrajiny, kde vystúpia známe kapely „Sonic Flood“ z USA a „Tretí deň“ zo Slovenska, pripravujú sa české a slovenské katechézy, menšie koncerty, typické i netypické krížové cesty, tematické semináre či športové aktivity. Celé stretnutie vyvrcholí sobotnou večernou vigíliou, ktorá bude zakončená slávnostnou svätou omšou na úsvite.

Čo si vziať so sebou?

Celé stretnutie bude stáť 150 Sk, v čom je už zahrnutá dvakrát teplá strava. Samozrejme k dispozícii

bude niekoľko bufetov a obchodíkov, kde si môžeš doplniť zásoby.

Dopravu a poistenie si musíš zabezpečiť sám, respektíve sa informovať u diecézneho koordinátora, aký postup zvolila vaša diecéza. Nezabudni - treba si priniesť vlastné stany, inak budete nocovať pod holým nebom. V prípade priaznivého počasia to veru nie je zlý nápad.

Chceš pomôcť?

Ak chceš vedieť viac ako bežný účastník, ak máš otvorené srdce pre službu iným a ochotu venovať svoj čas konkrétnej činnosti počas stretnutia, pozývame ťa do tímu dobrovoľníkov, ktorých nikdy nie je dosť. Pomôcť treba pri liturgii, výdaji stravy, usporiadateľských aktivitách, registrácii a iných pomocných prácach. V prípade záujmu stať sa dobrovoľníkom počas stretnutia ActIv8 vyplň v prihlasovacom formulári oblasť, v ktorej by si chcel pomôcť. Zodpovední za jednotlivé tímy ťa budú následne kontaktovať.

Ako sa prihlásiť?

Na webovej stránke www.activ8.sk sú všetky potrebné informácie, ktoré sú priebežne aktualizované. Taktiež tam nájdeš prihlasovací formulár, kde okrem základných údajov o sebe je potrebné doplniť spôsob, akým sa dopravíš (prípadne celá skupina) do Velehradu. V ponuke je autobus, pešia púť či cyklopúť. O tom, aké možnosti prichádzajú do úvahy vo vašej diecéze, sa informuj u svojho diecézneho koordinátora. Kontakty na týchto ľudí sú rovnako na stránke activ8.

Martin Taraj

člen prípravného tímu ActIv8

Ako sa už stalo zvykom, na štvrtú veľkonočnú nedeľu sa dokorán už po x-týkrát otvorili brány nášho seminára. Všetci sme sa prebudili do príjemného jarného rána a netrepezlivo očakávali prvých návštevníkov z blízkeho i ďalekého okolia spišskej i rožňavskej diecézy. Od rána už visel pred hlavným vchodom uvítací transparent a oznamoval hlavné poslanstvo tejto nedele: „Ja som dobrý pastier“.

Všetkých návštevníkov privítal aj otec biskup Mons. František Tondra na slávnostnej svätej omši v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule. Na tejto svätej omši sa zúčastnili aj viacerí miništranti z celej diecézy. V príhovore otec biskup pripomenul dôležitosť povolania kňaza v dnešnom svete a povzbudzoval k nemu aj tých najmenších. Zdôrazňoval úlohu pastiera a jeho príklad starostlivosti o stratenú ovečku, ktorú si berie na vlast-

né plecia. Svojim spevom sa predstavila aj Schola Cantorum, ktorú tvorí takmer 30 seminaristov. Na záver svätej omše sa prečítal list, v ktorom sa otec rektor Jozef Jarab v mene všetkých poďakoval za všetky modlitby a dobrodenia, ktorými nás veriaci spišskej i rožňavskej diecézy neustále zahŕňajú. Tak tiež sa spomenuli štatistické údaje o počte všetkých seminaristov a zvlášť diakonov, ktorí budú tohto roku vysvätení na kňazov. Po slávnostnom požehnaní boli všetci pozvaní do Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka, kde na nich čakal bohatý program.

Všetko sa to začalo v aule kňazského seminára pesničkou s ukazovačkou, do ktorej sa zapojili nielen deti, ale aj dospelí, čo nás nesmierne potešilo. Celý úvod patril nášmu hostovi, kňazovi Braňovi Kožuchovi, šéfovi Oravského centra mládeže, ktorý rozpumpoval všetky vekové kategórie, jednak svojim slovom a humorom, ale aj spevom. Pritom všetkom mu pomohli nielen bohoslovci, ale aj náhodne vybraní účastníci. Po pesničkách nám všetkým začalo vyhrávať aj v našich žalúdkoch, tak sme sa

všetci presunuli do seminárskej jedálne na obed. Tam už rozvoniaval pravý slovenský guláš, ktorý nám ukuchtili Milosrdné sestry kongregácie sv. kríža, ktoré vykonávajú túto službu denno denne pre nás seminárskych hladošov.

Po výdatnom obede sme sa opäť presunuli do auly, kde čakali najmä na tých najmenších rôzne súťaže, za ktoré boli bohato odmenení. Súťaže boli zamerané na ochranu nášho prostredia, recyklá-

všetkých na slávnostné večery do katedrály, ktorým predsedal otec biskup Mons. Štefan Sečka a boli vrcholom krásne prežitého dňa.

Ak ste náhodou tohto roku nestihli dôjsť na Spišskú Kapitulku nebuďte smutní, lebo o rok vás všetkých pozývame na opätovné stretnutie a to nielen pri otvorených dverách.

Lukáš Tkáč

Modlitby mladých za mladých

Modlitba k Svätému Duchu
sv. Symeona Nového Teológa

*Príd, pravi svetlo;
Príd, večný život;
Príd, skryté tajomstvo;
Príd, poklad bez mena;
Príd, neustávajúca radosť;
Príd, nezapadajúce svetlo;
Príd, nádej, ktorá zachráni všetkých;
Príd, vzkriesenie mŕtvych;
Príd, Mocný, ktorý naplníš, premeníš
a meníš všetky veci svojou vôľou;
Príd, nevädnucci veniec;
Príd, dych života a útecha môjho
skromného srdca;
Príd, naplň nás Božou prítomnosťou;
Príd a urob naše telá Božími chrámami;
Príd, naplň nás silou zvíťaziť,
Príd, obnov v nás Boží obraz;
Príd, posilni našu vieru;
Príd a posilni nás hovoriť a konať
pre teba vo svete;
Príd, odpusť naše hriechy;
Príd, vdýchni do nás Boží život -
nesmrteľný a večný;*

Príd, Svätý Duchu, príd!

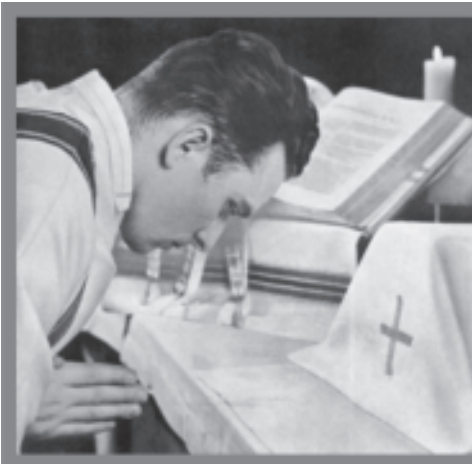
O pár dní prijmem kňazskú vysviacku. Stanem sa, pravda, až po pozitívnom vyjadrení mojich predstavených, katolíckym kňazom. Pri mojej kňazskej formácii ma učili, že s Bohom sa dá hovoriť. Pretože Boh je osoba, dá sa s ním zdieľať, vstúpiť do kontaktu, do rozhovoru s Ním. Dnes ku mne prehovoril. Sám. Prekvapil ma.

Uvedomil som si znova trochu hlbšie, že evanjelium nie je len akýmsi záznamom z minulosti, ale že sa odohráva stále, i teraz, v tejto chvíli. Že sme akýmisi tajomným spôsobom vtiahnutí do jeho deja, že každý z nás v rovnakom úryvku prežíva svoj vlastný životný príbeh.

Ježiš mi dnes, práve včas, položil najdôležitejšiu otázku môjho života: „Miluješ ma viac ako túto?“ (Jn 21, 15 - 19). Lebo ak máš ľudí učiť láske k Ježišovi, musíš ho najprv sám milovať. Nemôžeš iným dať to,

povedať Tomu, komu mám dať svoj život, len: „Mám ťa rád“, sa mi zdá príliš málo. No neskôr, keď som zažil rôzne osobné krízy a chvíle, keď som sa musel rozhodovať medzi láskou a Láskou, som spoznal vlastnú slabosť a nedostatočnosť. Uvedomil som si, že je to moja najväčšia túžba milovať Ježiša viac, než všetko ostatné a všetkých ostatných. A že o túto premenu lásky na Lásku budem zápasiť po celý zvyšok svojho života.

Ani Šimon Peter, ktorý žil s Ježišom tri roky bok po boku, mu nedokázal povedať: „Milujem ťa“, ako prejav svojej absolútnej lásky. Pretože vedel o svojej zbabelosti a slabosti. A dnes som si jej vedomý aj ja. Viem, ako je niekedy ťažko vylúčne milovať toho, koho nevidím, jasne nepočujem, koho nemôžem objasniť, koho nie vždy vedľa seba vnímam...

BYŤ KŇAZOM?

čo sám nemáš.

Evanjelium svätého Jána hovorí, že Ježiš túto otázku položil Petrovi po tom, ako sa najedli. Vo Svätom Písme jedlo a hostina je akýmsi predobrazom tej večnej, nebeskej hostiny. Ješť s Ježišom znamená zakúsiť jeho dobrotu a štedrosť (najmä v Eucharistii). Aj mne Ježiš položil túto Otázku až po tom, čo som spoznal jeho lásku a dobrotu. Zažil som počas rokov v kňazskom seminári mnoho požehnaní, mnoho dôkazov Božej lásky voči mne, nasýtil som sa jeho štedrosťou. Až teraz som si uvedomil, ako veľa som dostal, že som dostal všetko dobré, o čo som prosil. A teraz Ježiš usúdil, že je čas...

Opýtal sa ma to práve včas. Nie príliš skoro, keď som ešte nebol pripravený dať mu odpoveď, ani príliš neskoro, keď by som už nemal čas nad tým premýšľať. Mám ešte pár dní, práve dosť na to, aby som si túto ideu svojho života sám v sebe ujasnil. A dal mu odpoveď.

Keď sa Ježiš opýtal Petra: „Miluješ ma?“, Peter odpovedal: „Mám ťa rád.“ Nepovedal, „Milujem ťa“, ale „Mám ťa rád“. Pravdupovediac, keď som predtým čítaval túto časť evanjelia, vždy ma to trochu našťvalo. Ja mám rád kávu a zemiakové čipsy, a preto

Ježiš však prinútil Petra trikrát zopakovať svoje nedostatočné vyznanie lásky. Prinútil ho tým vytiahnuť z hĺbky srdca svoje skutočné city a zamyslieť sa nad nimi. Prejaviť túžbu po absolútnej láske. Milovať tak, ako je len schopný. Hoci nedostatočne, no i tak až po obetovanie života.

Mám ešte pár dní. Zatiaľ vo mne bude moja odpoveď dozrievať a až si onedlho ľahnem na kamennú podlahu spišskej katedrály a môj Majster sa ma definitívne opýta: „Miluješ ma?, ja, ako veľmi dúfam, pevne ako Peter odpoviem: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“

Marek Ondra

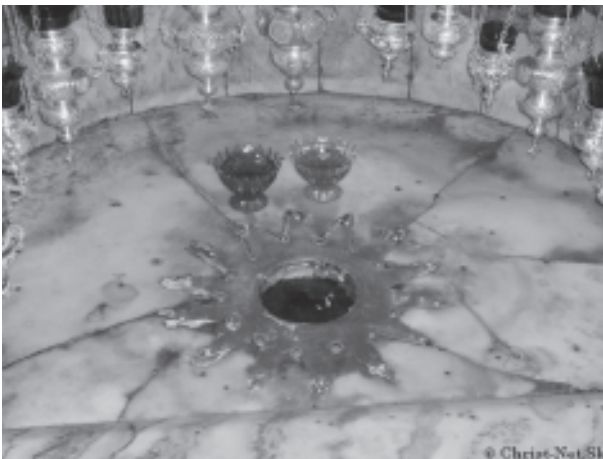

Betlehem - Jaskyňa Narodenia Pána

Jaskyňa Narodenia má pravouhlú formu, je dlhá 12 m, široká 3 m a vysoká 3 m. Celá je sťahy odetá do azbestového súkna. Je darom Mac-Mahona, prezidenta Francúzskej republiky v roku 1884, aby ju ochránil od prípadných nebezpečenstiev požiaru. Apsida, očiernená od dymu nespočetných sviečok, pokrýva Oltár narodenia, ktorý vlastní ortodoxní gréci. Pod ňou je na mramorovej doske štrnásťcipa strieborná hviezda s latinským nápisom: „Tu sa z Márie Panny narodil Ježiš Kristus.“ Vpravo, pozerajúc sa na Oltár narodenia, zazrieme jaskyňu nazývanú Jaskyňa mágov. Vlastnia ju františkáni, ako aj celú Jaskyňu Narodenia. Iba na tomto malom oltári je dovolené slúžiť katolícku svätú omšu. Oproti dole je miesto jasličiek.

Vzadu sú dvere, vedúce do ostatných podzemných jaskýň. Otvárajú ich iba raz do roka po polnočnej sv. omši, ktorú celebruje jeruzalemský latinský patriarcha. Po sv. omši cez ne prenesie Jezuliatko a položí ho do vopred pripravených jaslí v Jaskyni mágov. V mystickom prítmí jaskyne, osvetlenej mno-

hými lampami, spomína kresťanská tradícia na veľké tajomstvo vteleného Božieho Slova.

Betlehem - Kostol sv. Kataríny

Možno k nemu prísť z baziliky cez dve brány: Jednou naľavo - len čo vstúpime do baziliky - a druhou v priečnej chrámovej lodi naboku arménskeho oltára alebo priamo z konventu Svätej zeme. Pred kostolom sa nachádza krásny stredoveký chrámový dvor zreštaurovaný v roku 1948. Kostol bol vystavaný koncom 19. stor. na zvyškoch antického kláštora svätého Hieronyma. Na južnej strane dvora bola objavená križiacka kaplnka s maľbami Panny Márie.

Na pravej strane, pri vchode do kostola pod bočným stolom oltára, je chránená podobizeň svätého Dieťaťa, ktoré sa kladie na miesto narodenia na Via-noce.

článok na pokračovanie pripravil Peter Gaži

Pripravenosť a spomienka

Spočiatku som tomu neveril, keď som na displeji mobilného telefónu prečítal krátku dvojslovnú správu: „Dušan zomrel“. Dňa 6. mája 2008, náš spolubrat Dušan Vetrík, utrpel pri nehode vážne zranenia, na následky ktorých sa 7. mája zrodil pre večnosť.

My ľudia máme niekedy veľký problém pochopiť Božie konanie, ale Pán Boh vie čo robí. Je Pánom života a smrti. Dáva život, ale má právo si ho aj vziať. Je známe prirovnanie, že Pán Boh je ako záhradník, ktorý čaká, kým plody na strome dozrejú a potom ich odtrhne. Tie, ktoré nedozrejú, necháva tak a stáva sa, že opadávajú nedozreté nie sú však užitočné, ale ich vyhodí von. Dozreté však odtrhne skôr, aby ich nezničila hniloba.

Celý život človeka vedie k jednému okamihu - k šťastnej smrti. Je to najdôležitejšia hodina, zrod pre večnosť. Ak sme na túto chvíľu pripravení, náš život mal cenu a Boh nás odtrhne ako zrelé ovocie.

„Veru, obdivuhodná je Božia múdrosť. Je taká veľká, že ju nemožno pochopiť.“ (Ž 139) Je ťažké uveriť, že človek, ktorého som dobre poznal a býval s ním na jednej izbe, už nie je medzi nami. Ale je veľmi ľahké a upokojujúce, prijať správu o jeho pripravenosti na smrť. Pán dáva svoju milosť všetkým, ktorí ho o to prosia.

Keď sme v Liptovskom Mikuláši stáli pri čerstvom Dušanovom hrobe, zrejme viacerých prítomných napadla možnosť, že sme mohli odprevádzať kohokoľvek iného spomedzi nás. Ide len o pripravenosť... Boh odtrhne zrelé ovocie!

Chcel by som ešte pripomenúť jednu veľmi múdru a možno známu myšlienku, ktorú som najmä od rodičov viackrát počul, no je vždy aktuálna: „Rob tak, akoby si mal žiť na tomto svete naveky, ale ži tak, akoby si mal dnes zomrieť!“

Myslím, že Dušan tak žil. Istotne už prosí za nás u Nebeského Otca. Vďaka ti za všetko a Dovidenia v nebi!

Patrik Taraj

Matrix. Film, ktorý hovorí o tom, ako svet ovládli stroje a ľudia už nežili v realite, ale len v akomsi virtuálnom programe, ktorí pre nich stroje vytvorili. Možno pre niekoho science-fiction, ale niektorí ľudia dnes skutočne žijú v „matrixovom svete“. Vymenili svet za počítač, priateľov za programy, rozhovory za chat a dobrodružstvá a zážitky za počítačové hry. Tvária sa, akoby ešte mali ďalšie tri životy, takže keď premrhajú tento, tak dva im ešte zostanú. Nám nemusia virtuálny svet vytvárať stroje, my si ho vytvárame sami. My doň z reality utekáme dobrovoľne. Stačí chvíľa v autobuse, a už sa meníme na tzv. „drôtikárov“. Dáme si káblíky do uší, zavrieme oči, a realita je preč. Je jedno, že možno kamoš vedľa mňa má nejaké problémy a potrebuje pomoc. Riadime sa heslom: „music everywhere“.

A prečo sa vlastne každý snaží z reality uniknúť? Z časti sa ani nie je prečo čudovať. Svet sa nám často zdá nudný a skazený. Už máme po krk domrzajúcich, dookola sa opakujúcich reklám, gíčovitých a prázdnych televíznych programov a show, večerných správ, ktoré tvorí len čierna kronika... O tom je život?

Samotné MP3 prehrávače, počítače, televízia a iná technika nie sú zlé. Sú dobrom. Avšak sú dobrom natoľko, nakoľko nám pomáhajú. Zlom sa stávajú až vtedy, keď nám začínú nahrádzať tento svet. Vtedy už nevládneme nad nimi my, ale ony riadia nás. Pri tom všetkom sa nám natíska otázka: Čo je lepšie? Utiect z reality, alebo bojovať, aby svet takým nebol? Človek, ktorý už podľahol matrixovému svetu, sa potrebuje z neho dostať. Ako na to? Sú tri kroky: 1. Zažiť seba, 2. Zažiť blízkosť druhých, 3. Zažiť Boha

1. Zažiť seba

Dnešní ľudia už nie veľmi obľubujú ticho a samotu. Sú to pre nich ťažké chvíle, kedy človek musí vydržať sám so sebou. Nie je ľahké zamýšľať sa nad sebou... Avšak až keď človek pozná seba, môže sa naplno otvoriť druhým. Môže precítiť naplno smútok i radosť, očakávanie i strach, zažiť teplo a chlad, deň i noc, adrenalín i dobrodružstvo, smiech i plač... Otcovia púšte kedysi odchádzali do samoty, aby spoznali seba, svoje slabosti a bojovali proti nim. Tak i my by sme mali poznať svoje slabosti, ale aj svoje schopnosti, mali by sme spoznať, aké talenty má-

me, ako môžeme slúžiť druhým. Každý človek má čosi, s čím sa môže podeliť, čo môže ponúknuť. Je chyba, ak dary, ktoré má, ostávajú nevyužitú. Naopak, ak slúžia, stávajú sa naplnením.

2. Zažiť blízkosť druhých

Človeka nič tak nedokáže naplniť ani nič tak zamútiť ako vzťahy. Je stvorený na to, aby nebol sám, iba ak by bol k tomu Bohom povolaný. Rodina, kolegovia, priatelia, ... to sú ľudia okolo nás, ktorí nás môžu obohatiť a zároveň i my môžeme obohatiť ich. Istý výrok hovorí, že priatelia robia krajším šťastie a znesiteľnejším nešťastie. Istotne človek si vystačí aj sám, ale či bude jeho život tak hodnotný, ako by mohol byť? Spoločenstvo núti človeka pracovať na sebe, vnímať druhých a svet - nielen seba, rozhodovať sa, vnímať problémy, cítiť zodpovednosť, zbavovať sa sebeckva a žiť pre druhých.

Aj v matrixovom svete človek môže mať nejaké vzťahy, avšak tie sú poväčšinou až príliš anonymné, málo úprimné. Nijaká webcamera a nijaký chat nedokáže nahradiť stretnutie „face to face.“

3. Zažiť Boha

Sú ľudia, ktorí keď sa povie slovíčko Boh, tak sa pousmejú. Už dávno vylúčili Boha zo svojho života. Veď sú už „dospelí“! Iní ostali pri predstave Boha ako dedka, ktorý je samozrejme zlý, pretože im nedal, o čo ho prosili. Iní ho zase vyzdvihujú do takých sfér, až sa zdá, že je pre bežného človeka cudzí a nedosiahnuteľný. Zažiť Boha je však niečo úplne iné. Znamená to skôr zažiť dôveru v Neho. Veriť, že hoci sa niektoré veci neudiali celkom podľa našich predstáv, predsa to Boh všetko riadi tak, ako to je najlepšie pre našu spásu a pre spásu druhých. Zažiť Boha znamená zažiť nádej. Hoc by sa nám zdalo, že problémov a bolesti je nad naše sily, predsa kráčať s nádejou vpred. Zažiť Boha znamená zažiť lásku. Mať v sebe ten hlboký pocit radosti a pokoja, ktorý nám pomáha akoby zlietnuť a prevýšiť tento svet. Boh nie je niekto, kto býva na nejakej vzdialenej planéte a čaká, kedy nasadneme do vesmírnych lodí, a prídeme k nemu. On je tu, vedľa teba, v tebe... Prijmeš ho? Je to na tebe, ale ako hovorí jeden gospelový spevák: prijal som Boha, a ak by som si mal teraz vybrať život s ním alebo bez neho, tak ten s ním by som nevymenil za nič.

Matúš Reiner

Svätý Otec mladým...

Svätí. Rôzni ľudia bez stereotypu, bez uniformného vzoru a predsa majú niečo spoločné. Ich cesty boli zapálené láskou k Ježišovi. Príklad takýchto ľudí predložil Sv. Otec mladým na svojej apoštolskej ceste v USA, keď mal s nimi stretnutie. Príklad, ktorý pozýva uvažovať nad štyrmi základnými pohľadmi na poklad našej viery: nad osobnou modlitbou a tichom, nad liturgickou modlitbou, nad praktizovanou láskou a nad povoláním.

„Najdôležitejšou vecou je, aby ste rozvíjali svoj osobný vzťah s Bohom.“ A tento vzťah sa vyjadruje v modlitbe. Boh hovorí, počúva a odpovedá. Kristus bol stálym spoločníkom svätých, ktorí s ním viedli rozhovor na každom kroku svojej cesty v službe druhým.

Ďalšou dôležitou súčasťou našej viery je kontemplácia v tichu. Na zachytenie toho, čo nám Boh hovorí je potrebné najprv počúvať a potom odpovedať ohlasovaním toho, čo sme počuli a videli. (porov. 1Jn1,2-3; DV1) Boží šepot nás volá, aby sme napredovali k dobru. Iba ak sa nebudeme báť stíšiť, Božie slovo nás bude formovať, aby sme rástli vo svätosti.

„V liturgii nachádzame celú Cirkev v modlitbe. Slovo „liturgia“ znamená účasť Božieho ľudu na „diele Krista kňaza a jeho Tela, to jest Cirkvi“(SC7). Je to teda naša účasť na Kristovom utrpení, jeho smrti a zmŕtvychvstaní a na jeho nanebovstúpení, čo dokopy nazývame „paschálnym mystériom“. V liturgii sa stretáme s Ježišovým dielom, ktoré pretvára náš život. Vždy, keď sa schádzame na sv. omšu, keď sa ideme spovedať, pri každom slávení niektorej zo sviatostí Ježiš koná.

Naša osobná modlitba, chvíle kontemplácie v tichu a naša účasť na liturgii Cirkvi nás približuje k Bohu a pripravuje nás tiež slúžiť druhým. Na mnohé nespravodlivosti musíme odpovedať obnovenou sociálnou aktivitou. A takto sa diela milosrdenstva a spravodlivosti stanú uskutočňovanou nádejou pre druhých.

Rodičia, starí rodičia a krstní rodičia boli našimi

prvými vychovávateľmi vo viere. Keď nás predstavili ku krstu, dali nám možnosť prijať najväčší dar života. V ten deň sme sa stali adoptívnymi dcérami a synmi Otca. Boli sme začlenení do Krista a stali sme sa príbytkami jeho Ducha. „Ctíme si manželské povolania a dôstojnosť rodinného života. Chceme vždy vyjadrovať uznanie, že práve rodiny sú tým miestom, kde sa rodia povolania.“

Od nás seminaristov Boží ľud očakáva, že budeme svätými kňazmi na každodennej ceste obrátenia. „Povzbudzujem vás k prehlbovaniu vášho priateľstva s Ježišom.

Držte sa životného štýlu charakterizovaného ozajstnou láskou, čistotou a poníženosťou v napodobňovaní Krista.“ A veľkým povzbudením je, že Sv. Otec spomína, že sa za nás seminaristov každý deň modlí. (Veď aj my sa modlíme za neho:))

Tretí spôsob ako možno nasledovať Krista je rehoľný život. K poslaniu Cirkvi rozsiahlym spôsobom prispievajú sestry, bratia a kňazi rehoľných kongregácií. Úžasná

paleta chariziem jednotlivých rehoľí je neobyčajným duchovným pokladom. História Cirkvi azda najkrajšie vykresľujú dejiny jej jednotlivých škôl spirituality, z ktorých väčšina sa odvíja od svätého života ich zakladateľov a zakladateľiek.

Na záver Svätý Otec zhrnul všetky štyri pohľady do výzvy, aby sme uprostred Cirkvi našli odvahu a podporu pre vykročenie po ceste Pána:

„Živení osobnou modlitbou, pripravení v mlčaní, stvárňovaní liturgiou Cirkvi objavíte osobitné povolanie, ktoré má Pán pre vás pripravené. Prijmite ho s radosťou. Dnes ste vy Kristovými učeníkmi. Kristus vás túži mať ako svojich dôverných priateľov, verných a vytrvalých“

Z príhovoru Benedikta XVI. Mladým na stretnutí v New Yorku 20.4.2008

Martin Pasiar

Velehrad 18.-20.7.2008
Stretnutie českej a slovenskej mládeže

Spoločná oslava Svetových dní mládeže,
v spojení s WYD Sydney 2008

actív8

„Keď zostúpi
na vás Svätý Duch,
dostanete silu
a budete mi svedkami“
Sk1.8 Act1.v8

www.actív8.cz

Pracovník Active8
www.activ8.cz
Kontakt: 1200000000